

Jaarverslag 2010

Hoogstraatgemeenschap
Eindhoven

Inleiding

Waarom zou een kleine gemeenschap elk jaar een jaarverslag schrijven?

We willen de band met onze vrienden onderhouden. Zij zijn betrokken op ons en zijn benieuwd hoe het met onze gemeenschap in 2010 is verder gegaan.

We maken het verslag ook voor ons zelf als een jaarevaluatie.

Dit keer willen we geen opsomming geven van allerlei activiteiten. Het zou sterk overeenkomen met het jaarverslag van 2009.

We willen dit jaar proberen om iets meer te raken aan de geest van waaruit wij in 2010 in de alledaagse dag hebben geleefd.

Het volgende citaat uit het recente boek van Huub Oosterhuis 'Ik versta onder Liefde' zal hierbij de leidraad geven:

In 1935 verscheen aan de hand van de historicus Johan Huizinga het beroemde boek 'In de schaduwen van morgen'. Wanneer hij aan het eind van zijn verhaal zich afvraagt of er toch reden tot hoop is, of er ergens tekenen zijn van overleven en

toekomst, wijst hij op 'al degenen die de ernstige euvelen en gebreken van het heden zien, die niet weten hoe ze te heelen of te keeren zullen zijn, maar die werken en hopen, die zoeken te begrijpen en bereid zijn te dragen'.

Een ontelbaar aantal 'mensen die de leugen geen toegang geven, en die niet vervallen tot levensmoetheid en vertwijfeling'.

Een 'gemeente', zegt hij, 'over de hele wereld verspreid' – zij zijn niet verbonden door leuzen en teekens, hun gemeenschap is er een van de geest'.

Naar aanleiding van dit citaat willen wij dit jaarverslag opbouwen vanuit de volgende items:

- Wat gebeurt er om ons heen?
- Hoe zijn wij dragend aanwezig?
- We zoeken naar anderen.
- Geloven in gemeenschap en geest.

Wat gebeurt er om ons heen?

Er gebeurde heel veel om ons heen. De aardbeving in Haïti maakte diepe indruk op ons; de tweede kamer verkiezingen met de opkomst van de PVV en een zorgwekkende kabinetsformatie hielden ons bezig. We zagen aan hoe het kabinet de financiële crisis te lijf wilde gaan met allerlei bezuinigingsmaatregelen. Wat we zagen stond in schrille tegenstelling met becijferingen van econoom Geert Reuten van de Universiteit van Amsterdam, waarin hij aantoont dat de bezuinigingsmaatregelen niet nodig zouden zijn, als 8% van de allerrijksten 3% meer belasting zou gaan betalen. Dit gegeven is in Den Haag geen uitgangspunt.

Het is een politieke keuze om de armen de zwaarste lasten te laten dragen.

Bij de opkomst van de PVV en bij de kabinetsformatie zien we hoe ons land steeds verder afdrijft van een solidaire en multiculturele maatschappij, waar de verschillen worden gewaardeerd als aanvulling op elkaar. We lezen in de statistieken dat 11% van de Nederlandse bevolking een niet westerse allochtone afkomst heeft.

Zouden deze 11% niet westerse allochtonen vijandig zijn aan de Nederlandse maatschappij?

We lezen over de plannen tot strafbaarstelling van hulp aan illegale vluchtelingen. Terecht komen de kerken en anderen daar tegen in verzet. Hulp aan mensen die alle toekomst wordt ontnomen, gaat verder dan het legaal geven van een bord soep. We ervaren het als bizar, dat in Den Haag aan symptoombestrijding wordt gedaan, zonder de kern van het vluchtelingenprobleem aan te pakken en zonder zich in te denken dat het om mensen gaat. We zien dat de nood bij vluchtelingen nog schrijnender wordt dan zij al was.

Tegen deze achtergrond gebeuren de dingen die zich bij ons in huis afspelen. We leven met vluchtelingen en dat gegeven roept ons dagelijks op om na te denken over de vraag hoe onze maatschappij werkelijk in elkaar zit.

Het jaar is nog maar net begonnen als een van onze huisgenoten naar een kamer elders verhuisd om zelfstandig haar kost te gaan verdienen. Een hele stap: zal het lukken dat zij haar baantjes kan behouden in deze tijd van economische crisis?

Een jonge man komt in alle haast bij ons wonen.

Hij is ongewenst vreemdeling en de IND kent zijn adres.
Dat betekent onderduiken.

Waarom ongewenst?

Hij heeft gewerkt op het sofinummer van een ander, omdat hij zelf zijn geld wilde verdienen en niet wilde stelen. We schrijven naar minister Hirsch Ballin om de ongewenstheid ongedaan te maken en dat lukt. Dankzij wie? Ook de advocaat en Vluchtelingen in de Knel zijn voor hem opgekomen.

Na 11 jaar procederen en wachten op een verblijfsvergunning is hij de wanhoop nabij. Er wordt, omdat niets anders meer open staat, een beroep gedaan op de discretionaire bevoegdheid van de minister. Om onze huisgenoot in zijn wanhopig wachten een uitweg te bieden, krijgt hij extra Nederlandse les , computer lessen en lessen elektrotechniek van vrijwilligers bij ons in huis. Maar als blijkt dat ook de laatste strohalm geen toekomst biedt, stopt hij met al deze lessen. Hij kan niet meer. Hij voelt zich psychisch gemarteld en wil terug naar zijn eigen land, maar ook de eigen ambassade geeft ondanks herhaalde verzoeken geen papieren. Hij zit klem.

We zien zijn wanhoop en kunnen niets doen.

Klem zitten ook twee zusjes uit Ethiopië, die bij ons kind in huis zijn. Ook zij proberen papieren voor terugkeer te krijgen. Ook zij krijgen geen reisdocumenten. Een ander, die wij goed kennen, verblijft in de vrijheid beperkende locatie van Ter Apel en wacht op papieren. Het duurt maanden.

Hoewel hij altijd sterk was, kan hij de dodende sfeer niet aan.

Hij mag er niets doen, niet werken; niet studeren. Hij ervaart zijn verblijf als kleinerend en vernederend. Wij, ondersteund door anderen, geven hem reisgeld zodat hij regelmatig Ter Apel kan verlaten en zijn vrienden kan ontmoeten.

Op een vroege morgen in de zomer zit onverwacht een verwarde vrouw aan de voordeur. Het lukt met behulp van Vluchtelingen in de Knel haar onderdak te geven, maar daarmee is de verwardheid natuurlijk niet over. Met veel inzet en overredingskunst wordt voor haar een plaatsje gevonden in een psychiatrisch inrichting.

En zo gaan de verhalen door...

Maar we hebben ook de zon gezien die vluchtelingen in zich dragen. De man – de ongewenst verklaarde- wist ons te verrassen met zijn kennis over de cultuur van Afrika; met zijn inzicht in de Nederlandse politiek. Het kind van een vluchteling die bij ons was, maakte ons hart zacht. We hebben van hem genoten.

We hebben veel jonge, intelligente, sociale en vooral integere mensen gezien, die onze maatschappij zo veel zouden kunnen bieden, als zij daar de gelegenheid toe zouden krijgen.

Het gaat ons in ons samenleven met hen om die zon. Kan die zon weer een kans krijgen om te schijnen?

Naast vluchtelingen en Nederlandse zwervers kwamen regelmatig migranten uit Oost Europa bij ons aan de deur om eten en onderdak, maar wij hebben geen tovermiddel op zak. We proberen hen zoveel mogelijk te

helpen via de reguliere kanalen. Een enkele keer door hen in een budget-hotel te laten slapen.

Naast de aandacht voor vluchtelingen voelen we ons erg betrokken bij het lot van de aarde. Het co2 warmt de aarde op; de biodiversiteit wordt aangetast in een rap tempo; de fossiele brandstoffen worden steeds schaarser, miljarden mensen hebben geen schoon water; de gevolgen van de genetische modificatie kennen we nog nauwelijks, maar we zijn er niet gerust op. Het zijn de multinationals die steeds meer grond, grondstoffen en zaden in handen nemen, ten koste van de kleine boer die in veel landen het hoofd niet boven water kan houden. De toestand van de aarde gaat achteruit, maar ook de kloof tussen arm en rijk werd ook in 2010 alleen maar groter. Er is veel nood, dicht bij en ver weg. En toch...

Welke aarde willen we aan de komende generaties in handen geven?

En verder zijn er die kleine dingen van alle dag. Allerlei vragen van mensen. Vragen om elkaar te ondersteunen.

Hoe zijn wij dragend aanwezig?

We weten niet hoe we de wonden kunnen helen, noch hoe we kunnen voorkomen wat er gebeurt (vrij naar Johan Huizinga).

We kunnen het niet begrijpen, waarom mensen van hun waarden beroofd worden. We doen hen én ons zelf te kort.

We willen onze ervaringen delen met anderen en protest aantekenen bij de verantwoordelijke mensen.

Wat de vluchtelingen betreft willen we voor zover mogelijk mensen tijdelijk huisvesten en zorgen dat zij weer voor zich zelf kunnen zorgen. Het is een druppel op een gloeiende plaat, maar een druppel is veel voor wie dorst heeft. In 2010 deelden we in het leven van een man uit Guinee en een moeder met een kind van vier jaar. We hadden er moeite mee, dat onze kamers voor vluchtelingen te weinig gebruikt werden. We liepen aan tegen onze grenzen. De problematiek van de vluchteling is door het aanscherpen van allerlei regels door de overheid flink verzaamd. Vluchtelingen in de Knel durfde lang niet altijd een beroep te doen op ons als gastgezin, vanwege de ernst van de uitzichtloze situaties.

De vluchtelingen die we in huis ontvingen stimuleerden we om zelfstandig hun eigen leven weer op te pakken en we boden hen mogelijkheden tot eenvoudige studie aan. Ook organiseerden we voor alle vluchtelingen die we kenden een feestelijk bijeenkomen vlak voor kerstmis. Op zo'n moment realiseren we ons ook heel goed, dat een dergelijke bijeenkomst zonder de hulp van onze vrienden van de kring niet zou kunnen plaats vinden. Vaak hebben we de honger van voorbij komende vluchtelingen en anderen gestild.

We willen dat meer mensen in Nederland weten wat er gebeurt. De werkgroep van het HOV (Humaan Omgaan met Vluchtelingen) bracht daarom vijf keer een nieuwsbrief uit.

Met behulp van de wakegroep en met ondersteuning van het actie ondersteunend koor: 'Het Lopend Vuurtje' werden wakes gehouden, de herdenking van de slachtoffers van de Schipholbrand, en de Dag van de Vluchteling.

Met behulp van de kring werd opnieuw een busreis georganiseerd naar Amsterdam om daar de Goede Vrijdag wake bij Schiphol-oost mee te beleven.

Enkele keren spraken we met elkaar af om extra aandacht in ons gebed vanwege heel ernstige situaties, die onze krachten te boven gingen.

We gaven gastlessen op het Eckartcollege en ontvingen studenten van de School voor Humanistiek, die een werkstuk maakten over wat toch de vraag is van de vluchteling zelf als hij/zij Nederland binnenkomt. Onze activiteiten geven uitdrukking aan wat ons zelf beweegt en zijn pogingen om begrip en mildheid te vragen bij anderen voor de huidige situatie van vluchtelingen. De activiteiten hebben ook een politieke kleur, omdat wij geloven dat via de politiek een maatschappij mogelijk gemaakt moet worden, waarin mensen met respect voor elkaar kunnen samen leven.

Zoals eens de slavernij is afgeschaft, en zoals eens de muur van Berlijn is gevallen, zo zal ook eens een nieuwe lente aanbreken voor de vluchteling.

Vanuit de werkgroep van 'De Vierde Kamer' werd verschillende keren aandacht gevraagd voor de aarde. Eén keer met als thema: 'Bezielde landbouw' en één keer stond de nieuwe beweging van de Transition Towns centraal.

2010 was het jaar van de biodiversiteit. Vanuit die oproep werd door de Vierde Kamer in samenwerking met Velt, Transition Towns Eindhoven en met de stichting Duurzaam Eindhoven de Dag van de Aarde georganiseerd op het Wilhelminaplein. Het

Wilhelminaplein is de plaats waar 's zaterdags de biomarkt wordt gehouden.

We werden ons bewust van het feit, dat we wel allerlei goede dingen kunnen doen voor de aarde, zoals het kopen van fair trade producten en het bevorderen van duurzaamheid, maar dat de omgang met de aarde om een andere grondhouding vraagt.

Paus Johannes Paulus II spreekt in dit verband zelfs over een ecologische bekering. Zou de houding van rentmeester, die o.a. geleid heeft tot het uitbuiten van de aarde misschien veranderd moeten worden in een houding van partnerschap en van een natuurlijk gevoel van verbondenheid met elk geschapen wezen? Grondig veranderen doe je niet zomaar. We besloten daarom om zr. Elly Verrijt te vragen ons verder te helpen. Zij is een Medische Missiezuster en een pionierster op dit gebied. De seizoen maaltijden werden stop gezet wegens te geringe belangstelling. Misschien was de publiciteit onvoldoende. Misschien hebben we te weinig onze bedoelingen kunnen overdragen. Een ander punt, dat we mogen noemen is dat we besloten hebben om gerecycled papier te gaan gebruiken. Een klein gebaar, maar gaat veranderen niet vaak via kleine stappen?

De aandacht voor medemensen die in de gevangenis zijn vanwege politieke stellingname, seksuele geaardheid of omwille van hun geloof, had altijd al onze aandacht en inzet. In 2010 kwam de schrijfgroep vanuit Tongelre naar ons huis. Eén keer per maand schrijft de groep brieven naar regeringsleiders. We ervaren hen als bondgenoten, die alleen al door hun aanwezigheid ons wakker houden om ook dit onrecht te blijven zien.

Het zelfde geldt voor de activiteiten van Bambale. Deze stichting, - opgericht door vluchtelingen die ooit bij ons in huis hun procedure hadden afgewacht – ondersteunt de zelfwerkzaamheid van groepen in Congo om in eigen onderhoud te voorzien. Zr. Albertha is nauw bij deze stichting betrokken en bezocht in 2010 samen met andere leden van de werkgroep gedurende enkele weken de lopende projecten in Congo.

In 2010 vond twee keer een Maatschappelijke Retraite plaats.

De maatschappelijke retraite is bedoeld voor mensen die zich willen bezinnen op maatschappelijke noden

We hopen dat de hier opgedane ervaringen mee genomen worden naar huis en daar zijn effect heeft op hun eigen doen en laten. Van de deelnemers hebben we

tot nu toe positieve reacties ontvangen. Ook ons zelf doet het goed om op te trekken met een groepje mensen, die nieuwe dingen willen ervaren op maatschappelijk gebied .

We zoeken naar anderen.

Er is een ontelbaar aantal mensen, die de leugen geen toegang willen geven, om met de woorden van Johan Huizinga te spreken. Wij zoeken naar hen.

Dit zoeken naar anderen is zeker niet een zoeken naar meer mensen, om zelf nog meer activiteiten te doen.

We zoeken naar anderen om de zachte krachten in onze maatschappij te versterken.

Diep in ons leeft het verlangen dat ieder mens tot zijn recht mag komen. Dat verlangen proberen vorm te geven vraagt om goed naar de ander en naar onze maatschappij te kijken en om dan te reageren vanuit authenticiteit. Reageren is altijd kwetsbaar. Maar het geeft altijd vreugde als je bondgenoten treft, die in dezelfde geest willen handelen. Zij staan naast je in je zoektocht naar rechtvaardigheid en naar een goed leven voor ieder.

Misschien is het juist daarom, dat het ontvangen van de kringleden op elke derde zondag van de maand een warm gebeuren is. De kring heeft zich in 2010 opnieuw verder uitgebreid. We verdiepen ons samen in onderwerpen die ons bezig houden. We vieren samen; zingen samen en eten samen.

Er is een hartelijke aandacht voor hen die er niet (meer) bij kunnen zijn. Er is inhoudelijke en praktische inbreng bij het ontwikkelen van activiteiten.

We voelen ons rijk met de praktische en de inhoudelijke hulp die we onder meer van onze kringleden ontvangen. Zonder hen zouden wij bepaalde activiteiten niet kunnen verrichten. Ook nemen zij de zorg voor de ontvangst aan de voordeur en de telefoon ons uit handen, waardoor we met een zekere rust ons kunnen wijden aan andere taken.

We mogen leven in het inspiratieve Kloosterhof van Gestel. We geven graag onze inzet aan Vluchtelingen in de Knel in begeleiding, in hand en span diensten en door in het weekend en in de avonduren stand-by voor hen te zijn. We ontvangen veel van hen terug We zien hun aandacht voor mensen.

Er is zoveel jong elan! Dat geeft ons vertrouwen in de toekomst.

Het zelfde geldt voor de Combinatie (We namen een van hun pupillen tijdelijk bij ons in huis op) en voor Emmaus met wie we in 2010 veel van doen hadden vanuit onze bijdrage als vrijwilligers en in hun zoeken naar een nieuwe koers.

Ook Omslag en de Grieks Orthodoxe kerk zouden we niet graag missen in onze directe omgeving.

De ontmoetingsdag voor alle mensen van het Kloosterhof die in september werd gehouden, was voor ons heel verrassend, omdat er veel onvermoede creativiteit naar buiten kwam. Een dergelijke dag kan alleen maar zo goed slagen als er al een goede basis van cohesie aanwezig is. Het was voor ons tevens een kennismaking met Indigo-Wereld, een nieuwe huurder in het pand. Zij zetten zich in om werelden te verbinden door de innerlijke kracht van vrouwen uit verschillende culturen te versterken, door intercultureel te werken met kinderen en door verhalen uit de wereldsamenleving tot leven te brengen.

Dat we blij zijn met de mensen van de kring, de Vierde kamer, het HOV, maar ook met hen die ons huis met grote zorg schoonmaken, zal duidelijk zijn.

Ook buiten het Kloosterhof ervaren we verbondenheid en herkenning bv. als we waken bij het uitzet- en detentiecentrum van Schiphol-Oost met de mensen die daar steeds weer opnieuw aanwezig zijn om de gevangenen vluchtelingen een hart onder de riem te steken en om het asielbeleid aan te klagen. We horen van een van onze vrienden altijd graag over het verloop van de wake in Zeist.

Er is een wederzijdse betrokkenheid tussen ons en de parochie. Wij nemen deel aan Het Netwerk van Religieuzen voor Vluchtelingen, de werkgroepen van de congregatie: 'Honger hoeft niet' en de MMD (multiculturele, multireligieuze dialoog), omdat zij ons voeden met hun inspiratie. Het zelfde geldt voor de werkgroep 'Maatschappelijk Engagement' van de Hooge Berktgemeenschap en verschillende bijeenkomsten van de KNR.

Twee van ons namen deel aan de leerkring van de Bahai, om de eigen geest te voeden; ook gingen twee van ons naar Iona met een groep vanuit de binnenstad parochie. We weten niet precies waar dat naar toe zal leiden.

In 2010 is het besef dat we ook naar onze aarde toe dragend aanwezig moeten zijn, verder gegroeid. Gelukkig staan we hierin niet alleen. We ervaren het altijd als een bemoediging als jonge mensen via Omslag bij ons in huis bij elkaar komen om aarde gericht bezig te zijn. Bijna dagelijks lezen we via internet en anderszins de oproepen om actief te blijven en te protesteren als de aarde wordt geschaad.

Als je al deze dingen leest, zou de indruk gewekt kunnen worden, dat wij heel wat zijn. We doen ook wel veel en met plezier.

Toch zijn wij niet meer dan een kleine gemeenschap van zeven personen, die op de eerste plaats inspiratie zoeken bij elkaar.

We zoeken rond het woord van de bijbel, rond artikelen die onze visie kunnen verbreden. We zijn stil met elkaar. We breken en delen met elkaar, niet alleen het brood, dat voor ons een teken verbeeldt, dat wij willen leven in Jezus' Naam, maar we delen ook onze gedachten, onze verlangens, onze hoop en teleurstelling. We doen dit bij de agapè-viering, maar gelukkig ook aan tafel en bij de koffie, die wij steeds met elkaar gebruiken en waar ook onze vluchtelingen-huisgenoten en bezoekers aan deelnemen.

Geloven in gemeenschap en geest

We geloven dat we een onderdeel zijn van de gemeente van de geest, waar Huizinga het over heeft. Al die verschillende groepjes - en ook wij - zijn geen kleine losse brokstukjes.

Met elkaar zijn wij de elementen, waar een kathedraal mee wordt opgebouwd.

We hopen levensruimte te scheppen, waar de nieuwe generatie zijn eigen vormen in kan realiseren.

Op Hemelvaartsdag 2010 spraken wij voor het eerst als leden van de Hoogstraatgemeenschap ons verbond naar elkaar uit. We zullen dit elk jaar blijven doen, maar dan op Witte Donderdag, de dag van de diaconie, van de voetenwassing. Dat we dit zijn gaan doen, is overeenkomstig het huishoudelijk reglement. We hadden het nog nooit gedaan, omdat we het bij elkaar blijven zo vanzelfsprekend ervoeren, maar is dat in deze tijd nog zo? Ook een parttime lidmaatschap of een tijdelijke aansluiting is mogelijk, als er maar sprake is van een zelfde geraaktheid en van een verlangen om in gezamenlijkheid te werken aan gerechtigheid.

Verschillende mensen ondersteunden ons financieel en daarmee ook moreel om ons leven en onze activiteiten te kunnen doen. Ook zij horen bij de gemeenschap van de Geest en zijn wij dank verschuldigd.

In 2010 waren er vijf mensen die serieus kennis met ons maakten, maar die tot de conclusie kwamen dat zij iets anders zochten.

Wij voelen ons een onderdeel van die grote gemeenschap van mensen van allerlei culturele en religieuze afkomst die zich inzetten voor de arme, de weduwe, de wees en de vreemdeling.

Wij geloven dat sociale gerechtigheid alle denkbare verhoudingen moet kleuren: de verhoudingen tussen rijk en arm, tussen mannen en vrouwen, kinderen en ouders, oud en jong, blank en zwart, vreemdeling en autochtoon. Alleen als sociale gerechtigheid de verhoudingen kleurt, bouwen we een maatschappij op, waar het goed wonen is. (Huub Oosterhuis)

Johan Huizinga spreekt over een gemeente, die over de hele wereld is verspreid en die niet is verbonden door leuzen en tekens, maar door de Geest.

Hoogstraatgemeenschap

Hoogstraat 301 A

5654 NB

Eindhoven

www.hoogstraatgemeenschap.nl

info@hoogstraatgemeenschap.nl

Tel. 040.2525609

Fax. 040.2515767